НОВА МАКЕДОНИЈА
Пензионерски видици
ПРИЛОГ ЗА ПЕНЗИОНЕРИ

Година III
број 36
28 Декември
2007 год.

СРЕЌНА НОВА 2008 ГОДИНА

Новогодишно интервју со **Душко Шурбановски**, Претседател на СЗПМ

Во фокусот заштита на пензионерските права

- На прагот сме на новата 2008 година, време кога се сумираат резултатите од годинава што изминува и се програмираат активностите за периодот што претстои.Претседателе Шурбановски, според Вас што беше карактеристично во активноста на пензионерите, односно Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија во 2007 година?

- 2007 година продолжија во континуитет активностите на здруженијата на пензионерите и на Сојузот во целост, што беа практикувани во изминативе години, како што се:спортувањето, културно-забавните дејности на пензионерите (ревии на музика, песна и игри), традиционалните манифестации како што се „Блакцето на баба“ во Велес, „Томина недела“ во Виница, „Културните средби на пензионерите од југозападниот регион на Македонија“ со тенденција на зголемување на бројот на учесниците на овие манифестации и збогатување на програмите.

Во 2007 година пензионерите ќе го сметаат за настан на годината прифаќањето на претседателот на Владата, господин Никола Груевски, да биде покровител на 12-ти пензионерски спортски натпревари што се одржаа кај Велешкото Езеро, на 15 септември. Притоа, дружејќи се со пензионерите тој им посака добро здравје и долг живот, оддавајќи им признание за нивниот придонес во развојот на државата и општеството во текот на нивниот работен век, а и потоа. Премиерот ги запозна пензионерите дека Владата подготвува мерки што ќе обезбедат пораст на пензиите од 20% во наредните три години.Ова ветување деновиве беше вградено и во Законот за измена и дополнување на Законот на ПИОМ.

Заслужува да се одбележи и фактот што годинава Културно – уметничкото друштво на пензионерите од Куманово беше покането да учествува на Меѓународниот фолклорен фестивал во Варна – Република Бугарија. Се вратија со куп пријатни впечатоци од приемот на публиката и организаторите на фестивалот. Овој ансамбал на Кумановските пензионери гостуваше и во соседна Албанија, приредувајќи концерт во Подградец и во Тирана. Во оваа година забележителни се активностите за збогатување на квалитетот на живеење на пензионерите што е особено значајно за забавување на староењето, за одржување на физичката кондиција и менталното здравје. Се зголемува бројот на здруженијата на пензионери чии КУД настапуваат со целовечерни концерти пред своите колеги и граѓаните, а особено за пензионерите кои живеат во пензионерските домови и геријатриски и старски домови. Годинава се зголеми бројот на здруженијата што организираат излети , екскурзии и посети на историски и културни паметници.

- И покрај големите реагирања Собранието на Република Македонија ги усвои измените и дополнувањата на Законот за ПИОМ со што, меѓу другото, сервисирањето на средствата од Солидарниот фонд треба да го преземат подрачните единици на Фондот на ПИОМ. Здруженијата на пензионерите од повеќе градови на нашата земја веќе најавија и поднесување на преставки до Уставниот суд на Македонија за заштита на своите права. Какви се оценките за сето ова во СЗПМ?

Годинава што изминува се карактеризира и со чести изливи на незадоволство на членовите на здруженијата на пензионерите и реагирања по повод определени состојби и политики што ги засегаат нивните права и материјалната положба која е на незавидно ниво. Ова незадоволство кулминираше деновиве со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување со кој Фондот на ПИОМ се овластува да ја утврдува висината на задршката од пензијата за отпремнината (закопнина) на семејствата на починатите пензионери и истата да ја исплатува преку своите подрачни единици.

Пензионерите се едногласни во противењето на ваквата Одлука, која што не е во согласност ниту со вољата на пензионерите ниту со Уставот на РМ.По повод овој настан деновиве заседаваше и Правно-економскиот совет на СЗПМ и по нивен предлог Извршниот одбор на Сојузот покрена Иницијатива до Уставниот суд за поведување постапка за оценување на уставноста и да донесе Решение за одлагање на примената на одредбите на Законот со кои практично се врши подржавување на сопствените средства на пензионерите.

Од анкетите во некои здруженија на пензионерите се гледа дека над 95% од членството се категорични во барањето да остане досегашниот систем. Имено, пензионерите се лутат зошто Државата посегнува по нивните сопствени пари, наместо да обезбеди потребни средства за таа намена преку буџетот на Државата, како што се практикува во најголем број земји, со цел да им се помогне на семејствата на починатите пензионери.Тие со полно право бараат од Државата-ако веќе неможе или несака да им помогне, тогаш нека ги остави на мира самите да обезбедуваат, макар и минимални износи средства за закопнина, за да не им оставаат долгови на нивните потомци.

Голем број на корисници на пензија и поединачно подготвуваат барање до Уставниот суд за укинување на одредбите со кои средствата му се пренесуваат на ФПИОМ, зашто тоа се противи на членовите: 8, 30 и 58 од Уставот на РМ, а се во колизија и со членовите 61, 62 и 63 од Законот за здруженијата на граѓаните и фондациjата.

-Со законските измени се регулира и нов подобар начин на усогласувањето на пензиите. На овој начин колкаво зголемување на пензиите се очекува?

- Со измената и дополнувањето на Законот за пензиско и инвалидско осигурување се врши промена на основите што служат за усогласување (индексација) на пензиите на 1 јануари и на 1 јули во тековната година од сегашните

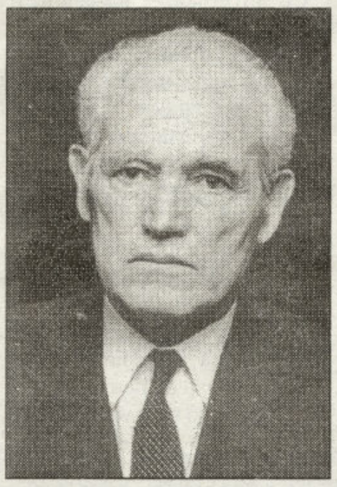

20% од порастот на просечно исплатените плати во Државата во шестомесечие споредено со шестомесечието што му предходело и за 40 % од индексот на порастот на трошоците на живот за истиот период, на 50 % со 50 % по двата основа. Со Законот се предвидува, доколку со ова примена не се достигнува порастот на пензиите за 1/3 од 20 % за секоја од наредните 3 години, Владата односно ФПИОМ, да обезбедува средства до 6, 66% на годишно ниво. Оваа промена се врши за реализирање на одлуката на Владата неодамна донесена, покрај порастот на платите на вработените во јавниот сектор за 3 години за 34% да порастат и пензиите за 20%.Премиерот најави дека во наредната година Владата ќе настојува пензиите да се зголемуваат за уште 10 % . Пензионерите очекуваат оваа изјава на премиерот и да се оствари што ќе придонесе да се намалува разликата помеѓу просечната пензија и просечната плата.Имено, моделите за усогласување на пензиите во транзициониот период 1992 – 2006 придонесоа просечната пензија да опадне во однос на просечната плата за околу 24%. Така, на пример со промената на моделот на усогласување на пензиите донесен кон крајот на 2003 година, просечните пензии во однос на просечните плати во 2006 година опаднаа за над 4%. Највисок негативен ефект во заостанување на просечните пензии во однос на просечните плати предизвика системот на усогласување на пензиите за време на важењето на интервентниот Закон за исплата на плати и пензии (чл.6) – укинат од Уставниот суд на крајот од 1994 година, со кој пензиите се усогласуваа според индексот на порастот на трошоците на живот намален за 2,5 индексни поени, а пензиите повисоки од 2 просечни пензии само за 70 % од порастот на пониските пензии. Ваквиот систем на усогласување на пензиите има навистина сериозно влијание врз висината на пензиите, па затоа Законодавецот, а особено предлагачот на моделот (Владата), треба посериозно да ги разгледува очекуваните ефекти од овој систем, раководејќи се притоа од Уставното начело пропишано со чл. 34 на Уставот на РМ, со кој им се гарантира на граѓаните социјална сигурност.Во случајов нема социјална сигурност ако просечната пензија во однос на просечната плата опадне за 24% за период 1992-2006 год.

Органите на СЗПМ редовно ќе ги следат ефектите од пропишаниот систем на усогласување и ветувањата на Владата, и доколку се појави потфрлување на декларираната обврска на Владата, енергично ќе бараат да се почитува ветеното.Извршниот одбор на Собранието на СЗПМ ја поздравува најавата од Кабинетот на Премиерот на Владата дека во наредните месеци ќе се прават напори од страна на Владата за ново зголемување на пензиите од уште 10%.

- Кои други задачи произлегуваат од законските измени: околу членарината и слично?

- Со измена и дополнување на Законот за ПИОМ (чл. 130-г) се менува и начинот на сервисирање на дел од задршката од пензијата за членарина на здруженијата.По досегашниот систем ФПИОМ при исплатата на пензијата вршеше задршка на име членарина за здруженијата на пензионери во единствен износ од 20 денари месечно. Во процент 8% од овој износ Фондот го уплатуваше на сметката на СЗПМ или во апсолутен износ од 1,60 денари, а 18,40 денари им ги доставуваше на здруженијата-членки на СЗПМ, сразмерно на бројот на нивните членови.Со новото решение, целиот износ на задршката од пензија за членарина за членовите на сите здруженија на пензионерите (здруженијата на трудовите инвалиди, инвалидските пензионери и трудовите инвалиди и корисници на инвалидска пензија) Фондот ќе ги уплатува на сметката на СЗПМ, а тој ќе ги дистрибуира до сите здруженија на пензионери од сите четири сојузи. Ова решение со измената на Законот, ќе создаде извесни тешкотии за Сојузот. Имено, во здруженијата катаден настануваат промени во нивната бројна состојба- се намалува бројот поради смрт на членовите, а се зголемува со нови пензионери. Точниот број се наоѓа во стручната служба на ФПИОМ па за да нема недоразбирања Фондот ќе треба на СЗПМ ажурно да му ја доставува точната бројка на нивните членови.

- Пред СЗПМ како невладина, непартиска и непрофитна граѓанска организација во Новата 2008 година претстојат остварувања и на други програмски задачи. На кои дејности ќе биде ставен акцентот?

- Покрај традиционалните активности како што се:пензионерските спортски натпревари и ревиите на песна, игра и музика, во Програмата за работа во 2008 година, акцент ќе се стави врз обврските што произлегуваат од Статутот на Сојузот, а тоа се:следење на движењето на стандардот на пензионерите, ќе настојува пред надлежните органи на Државата да се остваруваат ветувањата на Владата во поглед на порастот на пензиите, за остварувањето на Програмата на Владата за создавање на партнерски односи со невладиниот сектор, поточно со претставниците на корисниците на пензија, новелирање на Законот за здруженијата на граѓаните и усогласување на Статутот на Сојузот и на здруженијата на пензионерите со промените во тој Закон.

Секако ќе продолжи и грижата за здравствената заштита на пензионерите. Во 2008 година се очекува пензионери постари од 65 години да бидат ослободени од партиципација на трошоци за лекување во здравството, како и значително намалување на цените на лековите.

Сојузот ќе настојува да се обезбеди соодветен систем на информирање на пензионерите со мерки за збогатувањето на информирањето и преку електронските и печатените медиуми.

Престојат активности на органите на Сојузот за промовирање на ВЕБ страница, поврзување на интернет, вмрежување на сите здруженија-членки на СЗПМ во единствениот компјутерски систем на Сојузот.

Во 2008 год. ќе се реализира и определбата на органите на СЗПМ за да профункционира документациониот центар на Сојузот.

Ќе се настојува да се подобри методот, формите и содржината на работа на органите на Сојузот и на здруженијата на пензионерите-членки на СЗПМ. Особено ќе се поттикнуваат раководствата на здруженијата на пензионерите за збогатување на соработката со органите на единиците на локалната самоуправа, меѓу другото и за обезбедување на простор за отворање на клубови за дневен престој на пензионерите во местата на живеење и за изградба на пензионерски-старски домови за згрижување на стари и болни пензионери.

Ќе се интензивира соработката на меѓународен план на Сојузот и на здруженијата на пензионерите во пограничните региони на Државата со пензионерските организации од соседните држави.

- На крајот, што ќе им препорачате на пензионерите и граѓаните за Новата година?

- Прво на пензионерките и на пензионерите им посакувам во 2008 год. добро здравје и долг живот, среќа и радост во семејството.

На корисниците на пензија им препорачувам да го зголемат интересот за функционирањето на нивното здружение на пензионери, односно поактивно вклучување во активностите на Здружението на културно-забавно и спортско поле и формите на меѓусебно дружење-излети, екскурзии, средби по разни поводи, користење од поголем број пензионери на пензионерските одморалишта и посета на клубовите за дневен престој, следење на емисијата „Трето доба“ на „МТВ“ и читање на прилогот „Пензионерски видици“ во „Нова Македонија“

На граѓаните им посакувам добро здравје, успех и напредок во работата. Им препорачувам повеќе да се грижат за своите родители, баби и дедовци, како што го налага тоа вековната традиција на македонскиот народ.

Разговорот го водеше
Драги Аргировски, уредник на „Пензионерски видици“.

Од Службениот весник на РМ број 153
објавен на 20 декември 2007

"VI-а СОЛИДАРЕН ФОНД - посмртна помош
и членарина

Член 130-а

На корисник на пензија, со негова согласност, му се запира дел од пензијата, за обезбедување на средства, потребни за исплата на посмртна помош за членовите на неговото семејство.

Средствата за солидарен фонд - посмртна помош, Фондот ги уплатува на посебна потсметка во рамките на Трезорската сметка, со назнака "Средства за солидарен фонд - посмртна помош на корисници на пензија".

Член 130-б

Издвојувањето на посмртната помош се врши од пензијата на корисникот на пензија, месечно, при исплата на пензијата, освен од семејната пензија на дете остварена по основ на школување.

Износот на издвоените средства и висината на посмртната помош Фондот во соработка со Сојузот на пензионерите на Република Македонија го определува во единствен износ за сите корисници на пензија, во зависност од акумулираните средства и смртноста на корисниците на пензија.

Износот од ставот 2 на овој член Фондот го објавува на почетокот на секоја година.

Слободните, односно неискористени средства, се вложуваат во купување на државни хартии од вредност.

Член 130-в

Издвојувањето на средствата и исплатата на посмртната помош од средствата на солидарниот фонд ја врши Стручната служба на Фондот преку подрачните единици.

Начинот и постапката за исплата на посмртната помош за корисниците на пензија од средствата на солидарниот фонд се уредува со акт на Фондот.

Член 130-г

На корисник на пензија Фондот со негова согласност му запира дел од пензијата, за членување во здружение на пензионери(членарина). Средствата по основ на членарина се доставуваат до Сојузот на пензионерите на Република Македонија.

Членарината од ставот 1 на овој член секоја година ја објавува Сојузот.

Член 56

Дозначените а неискористени средства за исплата на посмртната помош за корисниците на пензија, до денот на влегувањето во сила на овој закон, општинските здруженија на пензионери и инвалидите на трудот се должни да ги повратат на посебната сметка на Фондот - средства за солидарен фонд за посмртна помош на корисници на пензија.

За првата исплата на посмртна помош, во случај на недостиг на средства Фондот може да ги позајми од средствата на Фондот.

Член 59

Од 1 јануари и од 1 јули секоја година, а до 31 декември 2009 година Владата на Република Македонија може да утврди повисок процент на усогласување на пензиите од процентот на усогласување утврден согласно со членот 37 од овој закон, со кој се пропишува усогласувањето на пензиите да се врши по 50 отсто од порастот на просекот на исплатените плати и зголемените животни трошоци.

Од работата на Управниот одбор на Фондот на ПИОМ

Приоритетни цели во работењето на фондот во 2008 година

Утврден Буџетот на Фондот за 2008 година
Планирани средства за редовна исплата на пензиите

Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на редовна седница го утврди Буџетот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, во кој е дадена проценка врз чија основа се пресметани приходите и расходите на Фондот во 2008 година.

Буџетот како инструмент за финансирање на функциите на Фондот е изготвен во согласност со Министерството за финансии, во кој се содржани главните насоки за подготвување на предлог - буџетската пресметка за 2008 година, очекуваните макроекономски индикатори за развој на Републиката, достигнатите и очекуваните нови обврски на Фондот, што произлегуваат од спроведувањето на пензиското и инвалидското осигурување во согласност со законската регулатива, како и насоките на Управниот одбор на Фондот за приоритетните цели и задачи што треба да се остварат во работата на Фондот.

Приоритетни цели во работењето на Фондот во 2008 година се:

- **Обезбедување средства за редовна исплата на пензиите, пред се преку поголема ефикасност во наплатата на придонесите и другите приходи на Фондот;**
- **Целосно имплементирање на процесот за собирање, контрола, наплата и распределба на придонесите помеѓу државниот и приватните пензиски фондови;**
- **Реализација на Проектот за надградба на софтверот за интеграција на придонесите за задолжително социјално осигурување;**
- **Имплементација на Проектот за интеграција на придонесите за задолжително социјално осигурување со доставување на податоци за уплатени и пренесени придонеси од задолжителното социјално осигурување на дневна основа;**
- **Подобрување на непосредната контрола во документацијата кај обврзниците и присилната наплата на придонесот**
- **Доследна примена на прописите од пензиското и инвалидското осигурување и ефикасно и благовремено остварување на правата од пензиското и инвалидското осигурување;**
- **Унапредување на Оценката на работната способност, одржување на стручни состаноци со избраните лекари во претходната постапка за натамошно објективизирање на оценката на работната способност;**
- **Унапредување на информацискиот систем како техничка поддршка во спроведување на постојните и новите задачи, што произлегуваат од реформираниот пензиски систем;**

За реализација на овие цели, како и други задачи, кои произлегуваат од Законот за пензиско и инвалидско осигурување, Статутот и други акти на Фондот, како и обврските од Законот за капитално финансирано пензиско осигурување и Договорот за меѓусебна соработка за спроведување на деловните процеси за реализација на Проектот за интеграција на придонесите од задолжително социјално осигурување , Стручната служба на Фондот ќе ги преземе сите неопходни мерки и активности, а особено во делот на обезбедување на поефикасна, односно зголемена наплата на придонесите, како и наменско, рационално и економично користење на средствата предвидени со Буџетот на Фондот,

Интеграција на социјалните придонеси

Во 2008 година, се предвидува интеграција на придонесите од задолжително социјално осигурување во рамките на Фондот, поточно, покрај придонесот за пензиско и инвалидско осигурување, Фондот ќе има обврска да ги наплати и пренесе придонесите за здравствено осигурување и за вработување до ФЗО и АВРМ на дневна основа.

Со интеграција на социјалните придонеси ќе се овозможи на обврзниците, при плаќањето на придонесите, да подготват и поднесат една пресметка во една институција.

Инаку, според предвидените вкупни приходи со Буџетот, се очекува Фондот во 2008 година да оствари избалансирани приходи и расходи и да обезбеди покривање на планираните обврски на Фондот, односно редовна исплата на пензиите и другите права од пензиското и инвалидското осигурување, во согласност со законската регулатива.

Фондот со избалансирани приходи и расходи

Управниот одбор на Фондот ја разгледа и усвои **Информацијата за финансиската состојба на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за периодот јануари-септември 2007 година**, со оценка до крајот на годината.

Притоа, констатира дека во овој период, се остварени повисоки приходи за 3,5%, во однос на приходите остварени во минатата година, што се должи пред се на подобрената наплата на придонесот од плата. Додека, како резултат на зголемување на бројот на корисниците на пензија за 1,1% како и вкупното усогласување на пензиите од 1.68%, вкупните расходи во истиот период, се извршени за 5,2% повеќе во однос на извршените расходи во 2006 година.

Со претпоставките, врз основа на кои се направени оценки за 2007 година, се предвидува дека Фондот ќе оствари извесен вишок на приходи и дека **до крајот на годината, ќе ги изврши сите обврски по основ на исплата на пензии, придонес за здравствено осигурување, како и други обврски.** Покрај ова, со пренесениот вишок на приходи од 2007 во 2008 година и остварените приходи во јануари 2008 година, кои вообичаено се пониски, ќе може да се изврши исплата на пензиите во јануари 2008 година.

Усогласување на пензиите

Интерес предизвика и **Информацијата за усогласување на пензиите и за достигнатото ниво на пензиските примања во 2007 година,** според која согласно важечките прописи, односно објавените статистички податоци од Државниот завод за статистика за движењето на платите на вработените како и трошоците на живот во Републиката, во 2007 година вкупното усогласување на пензиите изнесува 1,69% и тоа: од 1 јануари 2007 година за 0,64% и од 1 јули за 1,04%. Со тоа, **во согласност со законската регулатива, Фондот ги исполнил обврските спрема корисниците на пензија по основ на усогласување на пензиите.**

Во периодот од 2001 до 2007 година вкупно пензиите се зголемени за 21,7%.

Просечниот износ на пензијата во септември 2007 година изнесуваше 7.842.00 денари, или за 2,0% повеќе во однос на декември 2006 година.

Бројот на корисниците на пензија, заклучно со 30 септември 2007 година изнесува 270.658 корисници, што во споредба со септември минатата година е зголемен за **3.022** нови корисници на пензија, од кои **3.157** се корисници на **старосна пензија**, **1.103** корисници на **семејна пензија**, додека кај корисниците на **инвалидска пензија** се забележува намалување на бројот за **1.238** корисници.

Анастасија Нелковска

КУЛТУРНИ САМОДЕЈНОСТИ

Петта ревија на песни, музика и игри – 2007 година

Масовност и квалитет

Планираните активности за културно-забавно поле и во оваа година се спроведоа успешно. Акцентот на ангажирањето на пензионерските здруженија и нивното чле-

нство беше ставен врз одржување на ревиски настапи на исполнители на изворни народни и староградски песни, музички нумери и народни ора - солисти, дуети и поголеми групи, хорски и оркестарски состави и играорни групи.

Во организација на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, годинава се одржаа петти јубилејни регионални ревии на песни, музика и игри во **Охрид, Куманово, Валандово и Штип.**

Според оценката на Комисијата за културно-забавен живот и Организациониот одбор на Извршниот одбор на СЗПМ, на годинашниве ревијални културни средби пензионерите од нашата земја покажаа не само масовно учество, туку и квалитет, со нови програмски содржини, со разнобојни носии и народни инструменти, со исполнување на убави староградски и изворни песни и ора, а за првпат настапија и гости од Република Бугарија, со што полека но сигурно, оваа пензионерска културна манифестација добива и меѓународен карактер.

Како новина беше и организирањето на **дефилеа** на учесниците низ улиците на градовите домаќини, што беше поздравено и од граѓаните.

Регионалната ревија на песни, музика и игри во **Охрид** се одржа на 22 јуни 2007 година со учество на здруженија на пензионери од Прилеп, Крушево, Кичево и Охрид, а како гости настапија пензионери од Стара Загора од Република Бугарија.

Во **Куманово** Ревијата се одржа на 29 јуни со учество на здруженијата на пензионерите од Тетово, Гостивар, Гази Баба, Кисела Вода, Ѓорче Петров, Кратово и Куманово, а учествуваше и пејачка од Софија-Република Бугарија.

На Ревијата и претходеше и изложба на домашни ракотворби подготвени од кумановското Здружение на пензионерите. Артефактите ги изработиле кумановските пензионерки. За сите присутни изложбата беше пријатен културен настан и беше проследена со интерес и топло поздравена.

Во **Валандово** Ревијата се одржа на 6 јули со пејачки групи на здруженијата на пензионерите од Велес, Кавадарци, Неготино, Гевгелија,Богданци и Валандово.

Регионалната ревија на песни, музика и игри што се одржа на 27 септември 2007 година во **Штип** беше најмасовна, со учество на здруженијата на пензионерите од Струмица, Кочани, Радовиш, Берово, Свети Николе, Виница, Делчево, Пробиштип, Злетово, Македонска Каменица и Штип.

Комисијата за културно-забавен живот оцени дека здруженијата на пензионерите од Охрид, Куманово, Валандово и Штип успешно ги извршија преземените обврски.

Ревиите стануваат традиција, така што на Петтата ревија на песни, музика и игри учествуваа културно-уметнички друштва, пејачки групи, фолклорни ансамбли, солисти и инструменталисти од 28 здруженија на пензионери од нашата земја. Оваа културна манифестација со 616 изведувачи, ја следеа околу 2.050 пензионери и граѓани.

Учеството на локалната самоуправа, исто така, беше задоволително, иако на тој план треба повеќе да се работи.

Се констатира напредок во изведбата на програмските точки, во однос на изборот на песните, ората и музиката, на народните носии и инструменти.

Извршниот одбор на СЗПМ и нејзината Комисија за културно-забавен живот настојуваат на ревиите да учествуваат сите здруженија на пензионерите од нашата земја. Поради тоа беше ставена забелешка за неучеството на здруженијата на пензионерите од **Карпош, Центар, Чаир и МВР** од Скопје, на **Крива Паланка, Ресен, Струга, Дебар, Пехчево** и други.

Значи, не се исполнија очекувањата дека ќе се зголеми бројот на здруженијата-учесници. Немаше ни многу нови иновации во содржината - се повторија главно минатогодишните точки. Новините во програмите кај некои здрженија предизвикаа интерес и станаа повод за размисла кај нив. Годинава се пееше покрај на македонски и на албански, турски, српски и за првпат на влашки јазик. Се очекува да прозвучат и други јазици на кои се говори во Македонија. Поради настап на збратимени пензионери од Стара Загора, Република Бугарија со охридските пензионери, се пееше и на бугарски јазик.

Годинашниве настапи и дискусиите околу нив отворија некои прашања. Пред се, има ли потреба од нови региони, одржување ревии и во помали градови доколку се надмине проблемот со сали за одржување приредби и за дружење. Кај некои здруженија се јавува проблем на материјални средства, кај некои недостасуваат иницијативи за формирање пејачки, инструментални и играорни групи или привлекување на поединци способни за настап. Присутна е потреба од изготвување нови пропозиции, но и почитување на договорените норми, бидејќи сè уште има недисциплина при користење на договорени програми и нивни времетраења. Сите овие и слични прашања ќе бидат предмет на расправи и се очекуваат позитивни ефекти во наредните ревии.

Ревиите не само што придонесуваат за развојот на културно-забавните самодејности на пензионерите и за нивно дружење и соработка, туку и за негување на изворниот мелос и фолклорните традиции во нашата земја. Воедно, Извршниот одбор ја потврди општоприфатената оцена за успешноста на годинашнава Петта ревија на песни, музика и игри, што треба да биде основа и за некои новитети за уште поуспешно организирање на оваа значајна културна манифестација.

Чедо Георгиевски,
секретар на СЗПМ

35 години од формирањето на Здружението на пензионерите „Гази Баба" – Скопје

ЈУБИЛЕИ

Свеченост во знак на минатото и иднината

Во пријатна атмосфера, во присуство на голем број членови од ограноците и гости на 12 декември во Скопје се одржа свечена седница на Собранието на Здружението на пензионерите „Гази Баба", а по повод 35 годишнината од формирањето на оваа пензионерска организација.

Свеченоста ја отвори претседателот на Организациониот одбор **Вукашин Спасовски**, а за значењето на јубилејот и за развојот на организацијата пригоден говор имаше **Душан Перески**, претседател на Извршниот одбор на Здружението. При тоа тој потсети дека на 12 декември 1972 година Здружението било регистрирано и започнало со работа во скромни услови и за разлика од сегашната многу раширена дејност и активност, тогашните 1.100 пензионери започнале да го трасираат патот на се изнаоѓаат начини за што подобро организирано користење на слободното време со заедничко другарување на излети, посети на културни и историски места, на театарски и други претстави, на спортски и културни средби, а значајна е и улогата на Клубовите за дневен престој, меѓусебното организираноста и дејствувањето.Сега Здружението има околу 12.300 членови во 11 ограноци што успешно функционираат.

Душан Перески

Објаснувајќи ја парадигмата на самиот чин на пензионирање и времето на пензионерското живеење Перески посебно нагласи дека за многу пензионери тоа не е едноставен и лесен случај, бидејќи човекот се одвојува од секојдневниот процес на интелектуална или производствена работа и од средината во која делувал повеќе години. Поради тоа здружението треба да создаде можности, форми и услови пензионерите успешно да се вклопуваат во животот во третата доба и со дружењето и активноста да ја надминуваат осаменоста.Токму затоа во пензионерската организација информирање и други форми и содржини. Во своето излагање Душан Перески се осврна и на проблемот со ниските пензии при што рече:

„Оваа генерација на пензионери, во својот 40 годишен работен век, ги понесе основите на нашиот економски, социјален и политички повоен развиток.Заради тоа заслужуваме да ни се обезбедат материјални и други услови за мирен и достоен пензионерски живот. Но, за жал, во секојдневието тоа не изгледа така.Сега во здружението најактуелно е како и на кој начин да им помогнеме на пензионерите со ниски пензии, чиј број е доста голем. Нашата материјална база од членарината по 18,40 денари од член недозволува поголеми зафати на овој план, иако секоја Нова година и Божиќ им доделуваме по 150 пакети со прехрамбени артикли и околу 300 календари, а учествуваме и со 50 отсто партиципација за бањско и климатско лекување и слично Секако државата е надлежна со зголемување на пензиите и со други зафати да го подобри стандардот на пензионерите".

Со пригодни зборови јубилејот го честитаа Андон Марковски, потпретседател на СЗПМ, Крсто Ангеловски, претседател на Градскиот сојуз на здруженијата на пензионерите на Скопје, Пандо Бачановски, претседател на Здружението на пензионерите на Прилеп и Александар Раликј, секретар на збратимениот Здружение од Куманово.

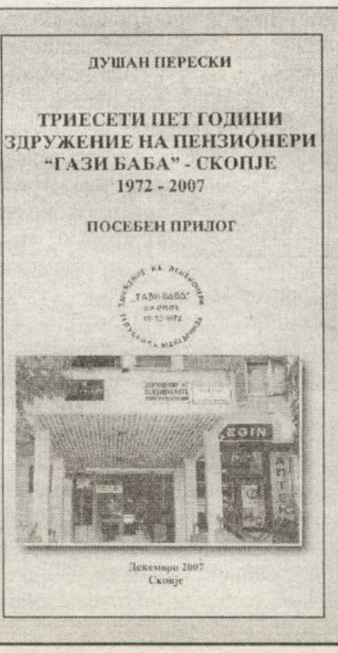

ДУШАН ПЕРЕСКИ

ТРИЕСЕТИ ПЕТ ГОДИНИ
ЗДРУЖЕНИЕ НА ПЕНЗИОНЕРИ
"ГАЗИ БАБА" - СКОПЈЕ
1972 - 2007

ПОСЕБЕН ПРИЛОГ

Декември 2007
Скопје

Свечено беа врачени и признанијата за успешна активност за Огранокот „Ченто", на Александар Рикаловски, претседател на Огранокот во Петровец, на Клубот на пензионерите „Автокоманда", на КУД „Пензионер", на Активот на жени-пензионерки и на Душан Перески, претседател на Извршниот одбор на здружението.

Со успешна програма настапи и мешовитот хор на Културно-уметничкото друштво „Пензионер", а беше промовиран и посебен прилог за јубилејот

Д. Аргировски

Здружение на воени пензионери на РМ

Свечено одбележан јубилејот

По повод 15-сет годишнината од формирањето на Здружението на воените пензионери на Република Македонија на 10 декември во Домот на АРМ се одржа свечена седница на Собранието на која присуствуваа и повеќе гости меѓу кои Душко Шурбановски, претседател на СЗПМ, Илија Николовски, претседател на Здружението на армиски и полициски ветерани и други.

Со седницата на Собранието раководеше претседателот на Здружението **Јордан Јорданов**, а реферат на тема петнаесет години борба за остварување на социјално-правната и материјалната сигурност на воените пензионери поднесе **Јован Каракутовски**, член на Извршниот одбор.

- Точно пред 15 години, на 10 декември 1992 година, се јави потреба од формирање на Здружението на воените пензионери во Република Македонија со задача да се реши прашањето со исплата на пензиите на членовите кои порано припаѓа на еден друг пензиски систем, како и за решавање на стандбеното и други прашања, нагласи Каракутовски, при што од сегашна дистанца констатира дека станбеното и некои други прашања генерално позитивно се решени, меѓутоа прашањето на висината на пензиите се уште е отворено за што по одбивањето на тужбата од страна на Врховниот суд на РМ е поднесена жалба до Европскиот суд за човекови права во Стразбург, од каде се чека одговор.-

Беше изнесено и тоа дека во последните неколку години Здружението организираше 12 еднодневни излети до познати туристички и историски места на кои учествуваа над 500 членови, а се планираат и други активности од хуманитарен и друг карактер, меѓутоа како проблем се јавува недостиг од просторни услови.

По повод јубилејот свечено беа доделени плакети на : Главниот одбор на Сојузот на борците, Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, на првиот претседател на Здружението Димче Савевски (постхумно), на Здруженијата на пензионерите на скопски „Карпош", Куманово и Штип, на членовите на Извршниот одбор Јордан Јорданов,Драган Бозаревски, Јован Каракутовски, Михајло Ристовски, Душан Спасовски, Панта Чочковски и Милош Поповски, како и на седум членови на Огранокот од Битола, на шест од Охрид, на по четири од Карпош и Центар-Скопје, на по двајца од скопски Аеродром и Штип и по еден од ограноците во Куманово и Струмица.

Во име на наградените се заблагодари Душко Шурбановски, претседател на СЗПМ при што се заложи за нови програмски активности и за подобрување на стандардот на пензионерското опстојување и живеење во нашата земја.

Д.Арг.

Јован Каракутовски

Плакета и за СЗПМ

ФОТО ВЕСТ

Во организација на Извршниот одбор на СЗПМ деновиве во Скопје се одржа советување со книговодителите и членовите на надзорните одбори на здруженијата на пензионерите. При тоа Директорот на Македонија Биро Иван Кузмановски и Деса Арсовска, раководител на Одделението за утврдување на наплата на данок во Управата за приходи на град Скопје говореа за примената на Законот за данок на добивка, за Законот за персонален данок, за третманот на членарина кај здруженијата на пензионерите , за средствата од солидарноста и друго.

На советувањето беше промовирана книгата на Александар Бужаровски "Преглед на даночните одредби за граѓанските организации со коментари"

Д.А.

ИСТАКНАТИ ПЕНЗИОНЕРИ

Хроничар на настаните

Познатиот дописник , хуманист и активен пензионер **Томе Кусеников** од Гевгелија неколку децении со истакната новинарска ангажираност и нерв успеа да ги забележи и афирмира сите значајни настани во јужниот регион на нашата земја.

Како долгогодишен дописник на Македонската радио и телевизија и на повеќе скопски и белградски весници тој постојано пишуваше за случувањата не само во Гевгелија , туку и во Дојран, Валандово и Богданци.

Незаборавни се неговите јавувања за проблемите на Дојранскиот туризам ,за поплавите и регулацијата на реката Вардар, за граничниот премин Богородица, за лозарството, за оранжериското производство и друго.При тоа настојуваше секогаш да биде прв во пласманот на информацијата, а реномето го градеше не само со продуктивноста, туку и со проверка на фактите .

Со пензионирањето Кусеников активно е вклучен во активностите на Здружението на пензионерите во Гевгелија , така што со информации и белешки често се јавува и во „Пензионерски видици".

Тој е и голем хуманист и како што вели, мисијата на Црвениот крст го мотивира, го исполнува со добрина и почит кон сите луѓе.Над четири децении со својот пример како педагог кај учениците ја поттикнуваше добрината и хуманоста и грижата за старите лица. За сето тоа има добиено повеќе признанија и е прв добитник на „Златно перо на хуманоста" на Црвениот крст на

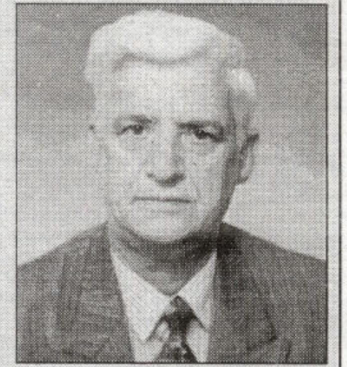

Македонија, а за својата севкупна новинарска и друга дејност носител е и на Седмоноемвриската награда на Собранието на општина Гевгелија.

А за еден хроничар на настаните и времето најмили се признанијата за творештвото и за искажаната љубов кон човекот.

Д. Аргировски

Пензионерка со златни медали

Здружението на пензионерите во Тетово и годинава на 12-те Републички пензионерски спортски натпревари што се одржаа кај Велешкото Езеро „Младост" беше најуспешно и со право повторно го освои големиот преоден пехар на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија. За овој успех заслужни се сите спортисти, нивните тренери и раководството. Но, со посебен респект се зборува за **Јабланка Веселиновска** која неколку години по ред е освојувач на златните медали за фрлање ѓуле.

-Тоа е мојата пасија, интензивно тренирам и резултатите

не изостануваат, а во драг спомен посебно ми се дружењата и ширењерто на искреното пријателство со луѓето од третата доба, бидејќи со овие активности пензионерите добиваат поголема волја за живот, вели со својствена гордост секогаш расположена за разговор Веселиновска.

На годинашниве Републички спортски игри Јабланка ѓулето го фрлаше како права шампионка и во глобала очекува подобро утре за животот на пензионерите во нашата земја.

Таа е активна и во органите на Собранието на Здружението на пензионерите во Тетово , а поради својата контактибилност и популарност беше избрана за член на Советот на општина Јегуновце.

Желба и е додека е здрава и витална за натпреварување да се одржи и Балканска олимпијада за пензионерите на која е сигурна дека македонските учесници ќе можат да освојат повеќе први места.

Д.Арг.

Многустрано активен

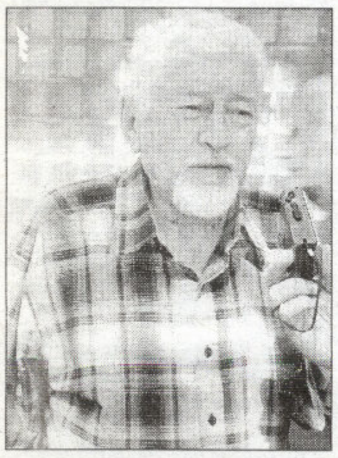

Професор **Мидраг Јовановиќ** е истакнат активист во Здружението на пензионерите во скопска „Гази Баба". Се забележува на сите настани што ги организира здружението, како и на Републичките пензионерски спортски натпреавари и на фолклорните ревии.По пензионирањето во досегашната неколкугодишна активност беше член на Комисијата за спортски натпревари, а сега е член на Комисијата за излети и екскурзии и секаде создава пријатна и другарска атмосфера.Долго време другарува и со воздушната пушка како стрелец, при што има постигнато многу добри резултати, а сега е и тренер на стрелачката екипа на Здружението на пензионерите од Гази Баба.

-Како судија и натпреварувач во стрелаштво учествував на неколку републички пензионерски спортски натпревари и сум носител на златна медала, потсетува Јовановиќ. Меѓутоа, годинава на Регионалните пензионерски спортски натпревари во Скопје женската и машката екипа на Гази Баба во стрелаштво ги освоија вторите места , така што не учествуваа на завршните натпревари кај Велешкото Езеро. И покрај тоа, од 12-те Републички пензионерски спортски натпревари носам убави спомени, бидејќи имаше добра организираност и подготвеност на спортистите. Победија најдобрите, а најбитно беше што се дружевме и го ширевме пријателството. Треба да се размислува и за одржување на меѓудржавни пензионерски спортски натпревари, заклучи тој.

Д.А.

Најдобар стрелец

Зима е, а во новогодишно украсената туристчка мека Охрид меѓу пензионерите и нивните семејства во фокусот на интересирањето е најавеното законско зголемување на пензиите и изнаоѓање можности средствата од Солидарниот фонд и натаму да се сервисираат преку Здружението на пензионерите. Воедно се сумираат постигањата во годината што изминува.При тоа како пример на успешен пензионер спортист се истакнува **Тоше Јанкулоски**, кој на годинашниве 12-ти Републички пензионерски спортски натпревари беше прогласен за најдобар стрелец.

Честитки од претседателот на Комисијата за спорт на СЗПМ

- Од Републичката пензионерска спортска манифестација што годинава се одржа на тераните кај Велешкото Езеро носам убави спомени, бидејќи со колегите Цветко Поповски и Владо Милошески го освоивме првото место во екипна конкуренција во стрелаштво и се закитивме со златни медали, а јас бев погласен за најдобар стрелец на натпреварите за што добив и посебен поклон, со пригодна гордост нагласува Јанкулоски.

Најдобри на игрите кај Велешко Езеро 2007

Успехот на охридските стрелци не е случаен, бидејќи и во 2006 година на републичката спортска средба во Крани го освоија високото второ место, додека во женска конкуренција екипата во состав Невена Костоска, Благуна Милошеска и Бојкица Димоска беа први, а Костоска беше прогласена и за најдобра стрелачка. Ваквиот успех придонесе спортистите на Здужението на пензионерите од Охрид и Дебрца на натпреварите во Крани 2006 година за прв пат да бидат севкупни победници и да го освојат преодниот пехар на СЗПМ.

И во новата 2008 година охридските пензионери очекуваат успеси на спортско поле, како и во другите активности.

Д.Арг.

Афирматор на шахот и симултанката

Секоја средба со пензионерот, познатиот меѓународен шаховски мајстор, **Димитар Илиевски** е пријатна и разговорлива, особено ако се зборува за играта на 64 полиња.Со шахот , како љубов и препознавање тој е преокупиран веќе неколку децении, а тоа го негува и во пензионерските денови , особено како член на шаховската екипа на Здружението на пензионерите на МВР –Скопје со која на минатогодишните 11-ти Републички пензионерски спортски натпревари во Крани го освои првото место, а како играч на првата табла Илиевски беше прогласен за најдобар шахист на игрите.

Најдобри на игрите во Крани 2006

И на годинашниов скопски традиционален пензионерски шаховски турнир„ 13 ноември" Димитар Илиевски како капитен на екипата на Здружението на пензионерите на МВР го прими пехарот на победниците. И не само тоа, тој се почесто игра шаховски симултанки во пензионерските ограноци во Скопје и со својата игра и знаење се повеќе ја афирмира симултанката.

Шаховската кариера на меѓународниот мајстор Димитар Илиевски е мошне богата..Посебно се познати неговите убави партии и аналитички победи над велемајсторите Араповиќ, Дамјановиќ и редовната жртва Велимировиќ. Беше шампион на Скопје во 1969 и 1971 година, а тогаш освои и петто место на силниот турнир на солидарноста. Тој во 1978 година го постигна и македонскиот рекорд на симултанка на 58 табли победувајќи со 49: 9.

Во шаховската игра и денеска делува мошне сигурно, брзо и борбено, а поради пасионираноста и содржајните партии е љубимец на публиката.За одбележување е и учеството на пензионерот Димитар Илиевски на Купот на Македонија за сениори во мај 2007 година, играјќи за екипата на „Тетекс" од Тетово.Со тоа по петнаесетгодишна пауза повторно настапи на официјална шаховска сцена , освојувајќи од пет можни четири поени.

-Шаховската игра ми создава нови пријателства , ме одмора и ми придонесува интересно, полезно и полесно да ги минувам пензионерските денови, нагласи нашиот соговорник.

Д. Аргировски